

Nr 187

Av herrar **Ahlberg** och **Munktell**, om vissa lättnader i valutaregleringen.

Redan när man år 1940 i anledning av den krigsfara, vari riket då befann sig, införde den fortfarande bestående rigorösa regleringen av valutahandeln, var man fullt medveten om att denna kontroll innebar ett vittgående statligt ingripande i näringslivets och den enskildes ekonomiska handlingsfrihet. De nackdelar av regleringen, som man därvid räknade med, har i dagens läge, där förutsättningarna för ett bibehållande av valutaregleringen förskjutits, betydligt accentuerats. Valutalagen och den med stöd därav utfärdade valutaförordningen innebär nämligen att riksbanken äger kontrollera all utförsel och införsel av valutor samt närmare bestämma i vilken omfattning och på vilka villkor dessa transaktioner skall ske.

Att tillämpa förordningen på ett sådant sätt, att både det allmänna och de enskildas intressen blir tillfredsställande beaktade, utgör en utomordentligt svår uppgift för den myndighet på vilken detta arbete ligger. Inom valutakontoret har också kommit att utbildas en mer eller mindre fast praxis, enligt vilken exempelvis valutautförsel för vissa ändamål får ske utan inskränkande begränsningar eller stundom endast med den inskränkningen, att utförsel tillåtes inom en generellt fastställd ram. Detta gäller exempelvis beträffande den summa som varje medborgare för utrikesresa äger medföra. Även beträffande valuta, som uppges skola användas för missionsändamål, lämnar valutakontoret enligt praxis i allmänhet tillstånd för utförsel. I fråga om valutautförsel för missionsändamål har för någon tid sedan aktualiserats ett fall, där valutakontoret varit tveksamt om huruvida den begärda valutatan skulle komma ett rent missionsändamål tillgodo eller kunde anses komma att användas till ett för missionsverksamhet främmande ändamål.

Med hänsyn till det här berörda fallet synes det — i händelse ej valutaförordningen i sin helhet kommer att avvecklas genom beslut vid årets riksdag — i valutaförordningen böra intagas en regel, enligt vilken valutor, som är avsedda att användas till missionsverksamhet, religiösa, humanitära eller kulturella ändamål undantages från valutakontroll. Härigenom skulle ett smidigare förfaringsätt åstadkommas samtidigt som dessa känsliga frågor undandrages de rent ekonomiska bedömanden valutakontoret har att lägga. En undantagsregel i här föreslagen riktning och omfattning synes inte nämnvärt komma att menligt inverka på våra tillgångar av utländsk valuta.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att utländska betalningsmedel och utländska fordringar, som är avsedda att begagnas för kulturella, religiösa och humanitära ändamål må mot vederlag i svenskt mynt fritt förvärvas eller föryttras.

Stocholm den 26 januari 1955

Ernst Ahlberg

Henrik Munktell
